

KRS 0000336271
REGON 200296780
NIP 966-200-56-91

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Jeży „NASZE JEŻE”

Organizacja Pożytku Publicznego

15-124 Białystok, ul. Gen. Andersa 5, tel/fax 085 6760743

www.naszejeze.org

biuro@naszejeze.org

konto bankowe PKO BP I O/Białystok **68 1020 1332 0000 1002 0632 8415**

data wpisu w KRS: 03.09.2009 r.

data przyznania statusu OPP: 31.10.2011 r.

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE **raport z działalności za okres 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.**

1. Władze:

Zarząd:

Jerzy Zembrowski - Prezes
Irena Zembrowska - Wiceprezes
Krystyna Osiennik - Skarbnik

Komisja Rewizyjna:

Joanna Lewkowicz - Przewodnicząca
Hanna Naczas-Kusiak - Członek
Mieczysław Lewkowicz - Członek

2. Podstawa prawna:

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Jeży „NASZE JEŻE” zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 03.09.2009 r. pod nr 0000336271 i posiada osobowość prawną. Działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2001, Nr 79, poz. 855 z późn. zm.) oraz statut. Stowarzyszenie jest organizacją pozarządową i prowadzi działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych obejmujących ochronę przyrody - stosownie do art. 3 ust.1 oraz art.4 ust.1 p.15 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) - także we współpracy z organami administracji publicznej. Stowarzyszenie nie jest jednostką sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych i nie działa w celu osiągnięcia zysku. Stowarzyszenie nie prowadzi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów prawa działalności gospodarczej, a jeśli prowadzi, to w rozmiarach służących realizacji celów statutowych. Stowarzyszenie z dniem 31.10.2011 r. uzyskało status Organizacji Pożytku Publicznego i od 01.03.2012 r. jest uprawnione do otrzymywania 1 % należnego podatku od osób fizycznych.

3. Cele działalności Stowarzyszenia:

- Ochrona przyrody, a szczególnie czynna ochrona jeżowatych wszystkich gatunków (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 28.09.2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną).

- Zapewnienie ciągłości istnienia jeżowatych wraz z ich siedliskami przez ich utrzymywanie i przywracanie do właściwego stanu ochrony.
- Informowanie społeczeństwa przez publikacje i szeroką promocję w mediach w zakresie ochrony jeżowatych.
- Edukacja dzieci i młodzieży szkolnej przez prelekcje, pokazy, seminaria i inne działania zmierzające do kształtowania właściwych postaw wobec zwierząt objętych ochroną, a szczególnie jeżowatych.
- Edukacja służb weterynaryjnych przez szkolenia, seminaria, wykłady i inne formy, mające na celu podniesienie wiedzy zawodowej w dziedzinie leczenia i rehabilitacji jeżowatych.

4. Formy działalności statutowej Stowarzyszenia:

- Wspomaganie finansowe, organizacyjne i administracyjne ośrodków rehabilitacji zwierząt, w których odbywa się leczenie, opieka weterynaryjna i rehabilitacyjna jeży wymagających okresowej opieki człowieka w celu przywrócenia ich do środowiska przyrodniczego - jeżeli ośrodki te prowadzą ewidencję przyjmowanych jeży, ich przemieszczania do środowiska przyrodniczego oraz dokumentację dotyczącą leczenia i rehabilitacji.
- Przenoszenie zagrożonych jeży na nowe stanowiska bytowania w środowisku naturalnym.
- Zabezpieczanie ostoi i siedlisk jeży przed zagrożeniami zewnętrznymi.
- Renaturyzacja i odtwarzanie uszkodzonych siedlisk jeży.
- Budowa sztucznych miejsc lęgowych dla jeży.
- Inicjowanie, organizowanie i wspomaganie finansowe odpowiednich badań naukowych w zakresie leczenia i rehabilitacji jeży.
- Współpraca i monitowanie do organów budowlanych i rolniczych o dostosowanie terminów i sposobów wykonania prac agrotechnicznych, leśnych, budowlanych, remontowych i innych do okresów lęgu, rozrodu i hibernacji jeży.
- Współpraca i monitowanie do organów władzy centralnej i terenowej o wprowadzenie przepisów nakazujących instalowanie przejść dla jeży pod i nad drogami publicznymi oraz liniami kolejowymi i ich infrastrukturą, a także o instalowanie stosownych znaków drogowych wskazujących strefy bytowania jeży i nakazujących ostrożną i zwolnioną w nich jazdę.
- Edukacja społeczeństwa oraz właściwych służb państwowych w zakresie rozpoznawania, reagowania i sposobów ochrony jeży.
- Promowanie technologii prac związanych z prowadzeniem gospodarki rolnej i leśnej umożliwiających zachowanie ostoi i stanowisk jeży.
- Organizowanie seminariów, szkoleń i konferencji krajowych i międzynarodowych dla służb weterynaryjnych w zakresie leczenia i rekonwalescencji jeży.
- Prowadzenie szkoleń, prelekcji i seminariów dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz informowanie w mediach w zakresie poprawnego zachowania wobec spotykanych na co dzień jeży.
- Prowadzenie całodobowego pogotowia dla jeży z łączami telefonicznymi i internetowymi - umożliwiającego społeczeństwu zorganizowanie jeżom rannym, potraconym i innym natychmiastowej pomocy człowieka i ew. pokrycie związanych z tym kosztów pomocy (leczenie, transport itd.).
- Wydawanie folderów informacyjnych, broszur i magazynów prasowych popularyzujących jeże, ich środowisko i bytowanie z człowiekiem.

5. Działalność statutowa Stowarzyszenia:

- Przygotowaliśmy dla Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska sprawozdania i raporty wraz z wnioskami dotyczącymi rehabilitacji jeży w oparciu o naszą ochronę czynną w roku

2015 i dokonań naszych Opiekunów Jeży i współpracujących ośrodków rehabilitacji zwierząt w całym kraju.

- Przy merytorycznej pomocy lekarzy weterynarii: Roberta Ratajskiego z Nysy oraz Dawida Jańczaka z Warszawy, w ramach projektu z Funduszu Norweskiego „Kampania edukacyjna JEŻ SWÓJ ZWIERZ”, opracowaliśmy nową wersję specjalnego poradnika „Jeż u weterynarza” - przeznaczonego dla lekarzy weterynarii. Poradnik dotyczy postępowania z jeżami, diagnozowania ataków pasożytów zewnętrznych i wewnętrznych, mikroskopowego badania odchodów oraz poprawnego leczenia jeży w przypadku najczęściej spotykanych chorób. Poradnik jest bezpłatnie dostępny na naszej stronie internetowej pod zakładką „Leczenie i rehabilitacja jeży”.
- Nagrodziliśmy Dyplomem Uznania lekarza weterynarii Pawła Botko prowadzącego gabinet weterynaryjny ARKA NOEGO w Poznaniu-Kamionkach, który od początku istnienia naszego stowarzyszenia zawsze leczy nasze jeże nieodpłatnie, a czynił to wiele, wiele razy! Pan Pweł Botko - jako absolutny pionier - jedyny jak dotąd w Polsce - udanie leczy nasze jeże akupunkturą! Mieliśmy przypadki, gdy jeże miały niedowłady kończyn i nie pomagały żadne leki - pomogły natomiast akupunktury stosowane przez Pana Pawła i jeże poruszały się normalnie, dzięki czemu wróciły do środowiska naturalnego.
- Sfinansowaliśmy i zatwierdziliśmy budowę 4 kojców letnich dla małych jeży i do hibernacji - wg pomysłu naszego członka i Opiekuna Jeży Nr 13 Pani Beaty Woźniackiej z Solca Kujawskiego. Kojce doskonale zdały egzamin przez cały rok - także jako czasowe kojce ogrodowe.
- Dyplom Uznania dla członka naszego stowarzyszenia niedawnego Opiekuna Jeży Nr 6 a od 27.03.2014 r. prowadzącego Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt Pana Sławomira Łyczko z Bielsko-Białej - z okazji rehabilitacji już 100 jeży od początku uzyskania zezwolenia GDOŚ. Do tej pory 84 jeży zostało przez Pana Sławomira Łyczko uratowanych i zdrowych wróciło na wolność do środowiska naturalnego, zaś 16 jeży nie udało się uratować. Trzeba podkreślić, że cała działalność Pana Sławomira jest w 100% bezinteresowna!
- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży Nr 14 Pani Elżbieta Jurczyk z Nysy, przeprowadziła 2-godzinną prelekcję edukacyjną o poprawnych zachowaniach wobec jeży - w ramach realizacji projektu Kampania Edukacyjna „Jeż - swój zwierz” - w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kopernikach nr 16a. w dniu 23.04.2015 r. Udział wzięło 43 uczniów.
- Członek naszego stowarzyszenia i prowadzący Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt Pan Sławomir Łyczko z Bielska Białej, przeprowadził 2-godzinną prelekcję edukacyjną o poprawnych zachowaniach wobec jeży - w ramach realizacji projektu Kampania Edukacyjna „Jeż - swój zwierz” w Gimnazjum Nr 1 w Bielsku-Białej w dniu 30.03.2015 r. Udział wzięło 36 uczniów.
- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży NR 13 Pani Beata Woźniacka z Solca Kujawskiego, w dniu 28.04.2015 r. zgodnie z naszym statutowym celem działania przeprowadziła prelekcję edukacyjną o życiu, zagrożeniach i ochronie czynnej jeży w Przedszkolu Publicznym Nr 1 PROMYCZEK w Solcu Kujawskim - dla dzieci przedszkolnych grupy "Pszczółki". Udział wzięło 21 dzieci.

- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży Nr 14 Pani Elżbieta Jurczyk z Nysy - przeprowadziła 2-godzinną prelekcję edukacyjną o porównawczych zachowaniach wobec jeży - w ramach realizacji projektu Kampania Edukacyjna „Jeż - swój zwierzę” - w Szkole Podstawowej w Lipowej w dniu 30.04.2015 r. Udział wzięło 55 uczniów.
- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży NR 13 Pani Beata Woźniacka z Solca Kujawskiego - w dniu 06.05.2015 r. zgodnie z naszym statutowym celem działania - przeprowadziła prelekcję edukacyjną o życiu, zagrożeniach i ochronie czynnej jeży w Przedszkolu Publicznym Nr 1 PROMYCZEK w Solcu Kujawskim - dla grupy przedszkolnej „Smerfów”. Udział wzięło 19 dzieci.
- Kontynuowaliśmy rozpoczętą w 2010 roku w Kolonii Porosły i Łyskach k/Białegostoku, wielką Akcją Renaturyzacji Siedlisk Jeży na terenie przeciętym szosą, na obszarze 5 ha obejmującym zakrzaczone nieużytki, zagajniki oraz stary sad nie używany od 15 lat. Z właścicielami tych terenów zawarliśmy porozumienie dla naszej działalności, wnieśliśmy też opłatę za używanie starego sadu. Od maja 2014 r. do końca 2015 r. po przygotowaniu pięciu karmników i dwóch domków zasiedliliśmy łącznie 19 jeży (obojga płci). W czerwcu 2015 r. zaobserwowaliśmy narodziny jeżątka w dwóch legowiskach, zaś w sierpniu 2015 r. narodziny w jednym legowisku.
- Na podstawie: Ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880) i Rozporządzenia Ministra Środowiska z 28.09.2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną, dla zapewnienia ochrony jeży na terenie Akcją Renaturyzacji Siedlisk Jeży pod Białymstokiem, w kwietniu 2015 r. wystąpiliśmy do Burmistrza Gminy Choroszcz o pilne zamontowanie spowalniaczy na gminnej drodze asfaltowej przecinającej teren akcji - w dwóch miejscach oddalonych od siebie o 100 m w strefie migracji jeży oraz o ustawienie tam znaków ograniczających prędkość do 20 km/h. Została przeprowadzona inspekcja wskazanego terenu przez komisję techniczną z udziałem policji, władz gminy, władz naszego stowarzyszenia oraz RDDKiA. W efekcie dwa tygodnie później, w wyznaczonych przez nas miejscach stanęły dwa spowalniacze oraz znaki drogowe ograniczające prędkość. O naszej akcji napisała też miejscowa prasa i portal <http://choroszcz.pl/arttykul/4668,w-choroszczy-chronimy-jeze.html>
- Po otrzymaniu informacji, że Urząd Miasta Poznania przeznaczył 190 tysięcy zł w roku 2015 na ratowanie bezdomnych psów i kotów, na sterylizację i kastrację kotów a nawet na wyjazd studyjny do schroniska dla zwierząt w Berlinie dla mieszkańców, dziennikarzy i organizacji NGO - w dniu 06.05.2015 r. złożyliśmy wniosek do Wydziału Gospodarki Komunalnej UM Poznania o uwzględnienie jeży z terenu miasta Poznania w zakresie płatnej opieki weterynaryjnej - zgodnie w/w uchwałą. W dniu 24.05.2015 r. otrzymaliśmy odpowiedź podpisaną przez z-cę Dyrektora Wydziału Wiesława Kalinę, iż program przyjęty przez UM Poznania obejmuje tylko zwierzęta bezdomne domowe i gospodarskie, zaś nie obejmuje jeży. Zaproponowano - dając dowód dyletantstwa w temacie ochrony jeży - byśmy odwozili jeże na swój koszt do ośrodków rehabilitacji zwierząt w Groźcu i Czempiniu pod Poznaniem. Jest to żenujące, bowiem jeże chore lub ranne (z takimi mamy w 90% do czynienia), wymagają natychmiastowej interwencji lekarza weterynarii, a nie transportowania po wo-

jewództwie! Ponadto, sprawdziliśmy, że żaden ze wskazanych ośrodków nie dysponuje weterynarzem! UM Poznania łamie ustawę o ochronie przyrody!

- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży NR 30 Pani Agnieszka Georgiczuk z Zielonej Góry - w dniu 28.05.2015 r. zgodnie z naszym statutowym celem działania - przeprowadziła prelekcję edukacyjną o życiu, zagrożeniach i ochronie czynnej jeży w Gimnazjum Nr 1 w Zielonej Górze. Celem było poszerzenie wiedzy uczniów na temat jeży - będących pod ścisłą ochroną. Uczniowie dowiedzieli się, że tym sympatycznym zwierzętom grozi wyginięcie, a jedynym sposobem uratowania jest czynna pomoc ludzi. Dowiedziały się też jak postępować w przypadku spotkania jeży i gdzie szukać dodatkowej pomocy. Prelekcją objęte były 3 grupy klas 2 i 3. Łącznie wzięło udział 90 uczniów.
- Z okazji 690-lecia Solca Kujawskiego, zostaliśmy zaproszeni przez Urząd Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim na festyn w dniu 30.05.2015 r. Dzięki uprzejmości Nadleśnictwa Solec Kujawski mogliśmy wystawić się w ich towarzystwie. Dzięki przychylności i pomocy Pani Iwony Skrzypińskiej z Wydziału Ochrony Środowiska UMiG w Solcu Kujawskim, wydrukowano nasze ulotki o jeżach, wywołano nasze zdjęcia i zaprezentowano na festynie oraz zakupiono tablice wystawowe. Nasze stowarzyszenie reprezentowała godnie i niezawodnie Opiekun Jeży Nr 13 Pani Beata Woźniacka z Solca Kujawskiego wraz z Tomaszem Głowskim. Były rozdawane ulotki o jeżach oraz prezentowane zdjęcia jeży z naszego archiwum, jak i liczne spotkania i dyskusje z mieszkańcami.
- W dniu 11 czerwca 2015 r. wzięliśmy udział w Konferencji: „Edukacja ekologiczna. Nowoczesne metody edukacji ekologicznej młodego pokolenia” - organizowanej przez: Szkołę Podstawową Nr 49 z Oddziałami Integracyjnymi im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia w Białymstoku, przy współpracy z: Parkiem Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej z/s w Supraślu, Departamentem Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Białostockim Muzeum Wsi, Oddziałem Muzeum Podlaskiego w Białymstoku, Stowarzyszeniem Przyjaciół Puszczy Knyszyńskiej „Wielki Las”, Polskim Stowarzyszeniem Doradczym i Konsultingowym. Prezes PSOJ NASZE JEŻE Jerzy Zembrowski wygłosił referat „Problemy z ochroną czynną jeży w woj. podlaskim”. W ramach projektu nauczyciele i edukatorzy ekologiczni zostali przeszkoleni do prowadzenia zajęć przyrodniczych w terenie przy użyciu metod eksperymentalnych, doświadczalnych, edukacji leśnej, „outdoor education”. W Szkole Podstawowej Nr 49 w Białymstoku powstaje Szkoła Trenerów Terenowej Edukacji Ekologicznej oraz Terenowego Ośrodka Poznawania Przyrody (TOPP). Będzie przeprowadzony cykl zajęć w roku szkolnym 2015/2016 oraz wyjazdy z programem ekologiczno-przyrodniczym dla dzieci i młodzieży. Projekt zakończy wspólna publikacja materiałów edukacyjnych: scenariuszy zajęć, poradnika edukacji terenowej.
- Po otrzymaniu od naszego członka Iwony Sadło z Warszawy w dniu 25.04.2015 r. informacji, iż na terenie SBM w Warszawie wymienia się stare dziurawe ogrodzenia na nowe szczelne na terenach zielonych - przez co jeże nie mają możliwości przemieszczania się, w dniu 27 kwietnia 2015 r. wysłaliśmy do Prezes Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego "URSYNÓW" Pani Anny Skutkiewicz pismo z prośbą o pilne wykonanie w zabudowanych ogrodzeniach przynajmniej dwóch otworów (na jeden zieleniec) tuż przy gruncie o

wymiarach 15x15 cm z zagiętymi końcami drutów, by nie zranić jeży. W ogrodzeniach, które będą montowane w przyszłości poprosiliśmy o wcześniejsze wykonanie takich przejść dla jeży. Dodatkowo 11 maja Pani Iwona Sadło osobiście odwiedziła SBM w tej sprawie. Dziesięć dni później przy jednym trawniku wykonano przejście ze specjalnym podestem oraz w drugim ogrodzeniu wykonano prześwit szerokości ok. 10 cm. W dniu 11 czerwca 2015 r. Spółdzielnia wykonała szereg przejść dla jeży we wszystkich ogrodzeniach. Nowe siatki, które są zakładane, mają już wzorowo mnóstwo przejść dla jeży. Słowa uznania dla Pana Prezesa Bogdana Żubera, bo to on był osobą odpowiedzialną za realizację zadania”. Dziękujemy władzom Spółdzielni za zrozumienie problemu i pomoc w ochronie jeży Ursynowa!

- Zostaliśmy zaproszeni przez Radę Osiedla Leśnego w Solcu Kujawskim na festyn w dniu 13.06.2015 r. Dzięki uprzejmości Nadleśnictwa Solec Kujawski mogliśmy wystawiać się na ich stanowisku. Nas reprezentowała godnie i niezawodnie Opiekun Jeży Nr 13 Pani Beata Woźniacka z Solca Kujawskiego wraz z Tomaszem Głowskim. Były rozdawane nasze ulotki o jeżach oraz prezentowane zdjęcia jeży z naszego archiwum, jak i liczne spotkania i dyskusje z mieszkańcami.
- Od pedagoga szkolnego Pani Ewy Szamruchiewicz ze Szkoły Podstawowej w Pogorzalkach k/Białogostoku otrzymaliśmy zaproszenie do wygłoszenia prelekcji o jeżach na zakończenie i podsumowanie akcji ich szkoły o jeżach. Jest to projekt edukacyjny o ochronie jeży - skierowany do uczniów kilku szkół znajdujących się na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże. W ramach projektu zorganizowano: konkursy literackie i plastyczne, projektowanie plakatów o jeżach, prezentacje multimedialne i film edukacyjny, spotkania i pogadanki, przedstawienia teatralne, broszury dla mieszkańców i gazetkę informacyjną, wycieczki przyrodnicze, lekcje o jeżach, hasła o jeżach, znak ostrzegawczy o jeżach i album pamiątkowy wszystkich szkół biorących udział w projekcie. W dniu 16.06.2015 r. Prezes PSOJ NASZE JEŻE Jerzy Zembrowski przeprowadził prelekcję o jeżach i potrzebie ich ochrony, a także o poprawnych zachowaniach wobec spotkanych jeży. W prelekcji wzięło udział 62 uczniów tej szkoły oraz uczniowie szkół podstawowych z gminy Dobrzyniewo Duże. Na zakończenie odbyła się degustacja dwóch tortów w kształcie jeża upieczonych przez uczniów i ich rodziców ze szkoły w Pogorzalkach.
- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży NR 13 Pani Beata Woźniacka z Solca Kujawskiego - w dniu 03.07.2015 r. zgodnie z naszym statutowym celem działania - przeprowadziła prelekcję edukacyjną o życiu, zagrożeniach i ochronie czynnej jeży podczas biwaku uczniów Szkoły Podstawowej w Osielsku. Celem spotkania było poszerzenie wiedzy dzieci na temat jeży - będących pod ścisłą ochroną. Dzieci dowiedziały się, że tym sympatycznym zwierzętom grozi wyginięcie, a jedynym sposobem uratowania jest czynna pomoc ludzi. Dowiedziały się też jak postępować w przypadku spotkania jeży i gdzie szukać dodatkowej pomocy. Udział wzięło 26 uczniów.
- W dniu 22.12.2014 r. otrzymaliśmy list od Lidii Kuś - Specjalisty d/s środowiska Wydziału Funduszy Europejskich Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy, z prośbą o wskazanie najbardziej skutecznych warunków dla bezpiecznego procesu przenoszenia jeży z terenu objętego inwestycją drogową. Temat dotyczył przedsięwzięcia „Budowa II etapu ul. Ogińskiego w Bydgoszczy na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Jana Pawła II

z przebudową ul. Glinki na odcinku od ul. Jana Pawła II do ul. Magnuszewskiej oraz budową węzła drogowego Jana Pawła II – Glinki”. RDOŚ w Bydgoszczy uzgodnił realizację tego przedsięwzięcia, ale określił warunki w zakresie jeży - nakazujące przed podjęciem czynności budowlanych - odłowienie osobników jeży i przemieszczenie ich do siedlisk zastępczych. W zamian za zniszczone siedlisko mają być wykonane cztery siedliska z materiałów naturalnych - możliwie zbliżonych do naturalnych siedlisk gatunku. Ich lokalizacje powinny być zgodne z przedstawionym w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Dodatkowo mają być zabezpieczenia poprzez nasadzenia drzew i gęstych krzewów, utrudniających dostęp osób postronnych. Przez okres nie krótszy niż 3 lata od zakończenia inwestycji stan siedlisk i związanych z nimi zadrzewień oraz zakrzewień ma być kontrolowany nie rzadziej niż raz na 3 miesiące, a w razie potrzeby mają być podjęte działania mające na celu odbudowę zniszczonych lub uszkodzonych legowisk. W dniu 08.01.2015 r. przesłaliśmy nasz pełen instruktaż postępowania podczas akcje przemieszczania jeży zawierający: inwentaryzację jeży, wielkość strefy ochronnej siedlisk jeży, wybór i wielkość nowego terenu, dojazd, termin akcji, akcja wyławiania, przemieszczanie, zakończenie akcji. W dniu 12.05.2015 r. od Adama Krügera Starszego Referenta d/s procedur środowiskowych Wydziału Funduszy Europejskich Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy otrzymaliśmy prośbę o pomoc w ustaleniu kosztów przeniesienia jeży i wykonania siedlisk zastępczych w ramach w/w inwestycji. Wykonaliśmy kosztorys akcji.

W dniu 25.05.2015 r. od grupy mieszkańców Bydgoszczy otrzymaliśmy list skarżący się na rozpoczęte prace drogowe na części w/w terenu oraz bezczynność władz miasta. W dniu 22 maja 2015 r. na ul. Karpackiej na budowie Karpacka - Kujawska zostały znaleziona matka jeżowa i jej 4 maluchy. Przy pomocy Zarządzania Kryzysowego w Bydgoszczy, dostarczono je do KLINIKI WETERYNARYJNEJ CENTRUM w Bydgoszczy, a potem do naszego Opiekuna Jeży Nr 13 Pani Beaty Woźniackiej. W dniu 09.06.2015 r. Wydział Funduszy Europejskich Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy przesłał do nas dokumenty w sprawie akcji przenosin jeży z terenu trasy inwestycji. Wnieśliśmy swoje uwagi, co zostało w dniu 12 czerwca uwzględnione.

W dniu 16.06.2015 r. od Z-cy Prezydenta Bydgoszczy Pani Anny Mackiewicz otrzymaliśmy odpowiedź na nasze zastrzeżenia co do zabicia jeży i zagrożenia dalszym zabiciem podczas budowy centrum handlowego „Zielone Arkady” w sąsiedztwie planowanej w/w trasy komunikacyjnej. Nasi przedstawiciele: Beata Woźniacka i Tomasz Głogowski w dniu 25 maja wzięli udział w spotkaniu organizacyjnym w UM Bydgoszczy w sprawie ograniczenia zagrożenia jeży w związku z pracami budowlanymi. W dniu 3 czerwca 2015 r. UM skierował pismo do ECE na temat przepisów i obowiązków inwestora w ochronie jeży. W dniu 9 czerwca przeprowadziliśmy oględziny terenu budowy z udziałem przedstawiciela STRABAG i koordynatora budowy - informując o wymaganiach wobec jeży.

W dniu 16 czerwca 2015 r. przesłaliśmy do Z-cy Prezydenta Bydgoszczy Pani Anny Mackiewicz dezaprobate, iż jednak dopuszczono się do rozpoczęcia prac sprzętem budowlanym zimą - w okresie kiedy jeże hibernują i nie wstrzymano robót na tym terenie do kwietnia, kiedy jeże się wybudzą z hibernacji. Nie zorganizowano też akcji przenosin jeży z tych zagrożonych siedlisk na bezpieczne - mimo, iż jeże już się wybudziły. W efekcie dnia 22 czerwca na budowie "Zielone Arkady" odbyły się kolejne nasze oględziny z udziałem UM Bydgoszcz. W dniu 7 lipca Pan Dariusz Alot Planning Manager firmy ECE Pro-

jektmanagement Polska sp. z o.o. na rzecz naszego Opiekuna Jeży Nr 13 Beaty Woźniackiej w Solcu Kujawskim przekazał w darze dwa hibernatory. Na tablicy ogłoszeń na budowie wśród informacji pracowniczych powieszono też naszą ulotkę, a w sekretariacie budowy rozłożono ulotki jeżowe PSOJ. Pani Justyna Olszewska - pracownik WOŚ UM Bydgoszcz przekazała informację, że Dariusz Alot realizuje zalecenia z oględzin z dnia 22 czerwca br. Budowa trasy komunikacyjnej "Budowa II etapu ul. Ogińskiego została wstrzymana na czas nieokreślony.

- Na początku marca 2015 r. od jednej z organizacji pozarządowych działającej w Białymstoku na rzecz ochrony zwierząt, otrzymaliśmy informację, że UM w Białymstoku planuje przeprowadzić inwestycję polegającą na wycięciu kilkuset drzew i krzewów celem zbudowania utwardzonych alejek, oświetlenia i innej infrastruktury na terenie Lasu Zwierzynieckiego w Białymstoku. Teren ten zawiera liczne siedliska jeży, gdyż jest niemal dziewiczy dla przyrody - nie ma tam dróg a jedynie jedna alejka nieutwardzona. Mieszkańcy nie chodzą tam na spacer z psami z uwagi na gąszcz zarośli i drzew - tam nawet drzewa jak upadną, to leżą i nikt ich nie usuwa. Ten teren ma status rezerwatu przyrody. Po zbadaniu sprawy, okazało się, że jest już projekt inwestycji, ale nie ma jeszcze zezwolenia na budowę - choć jest w trakcie załatwiania. W dniu 19.03.2015 r. na ręce Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku złożyliśmy protest na planowaną przez UM Białegostoku inwestycję. Wnieśliśmy o zezwolenie jedynie na utwardzenie już istniejącej ścieżki za pomocą wysypania tłuczni i jego uwałowaniu za pomocą cichobieżnych walców. Szerokość istniejącej alejki powinna być zachowana oraz jej trasa. Zaznaczyliśmy, że obok alejki nie należy instalować oświetlenia, gdyż to zaburzy dobowy rytm i tryb życia jeży. W ciemnościach na terenie nieoświetlonym żyją owady i insekty, na które polują jeże, a które są ich głównym pokarmem. Wprowadzenie oświetlenia zagrozi życiu jeży - także poprzez korzystanie z alejek wieczorem i w nocy przez mieszkańców i ich psy, co wypłoszy żyjące tu jeże. W żadnym wypadku modernizacja tego terenu nie powinna przewidywać budowy nowych ścieżek ani alejek, bowiem doprowadzi to do nieodwracalnego zniszczenia siedlisk jeży. Podczas rozmowy z Dyrektorem Lechem Magrelem, okazało się iż RDOŚ wydał wstępną decyzję pozytywną, lecz z uwagi na ważność inwestycji, przekazano problem do GDOŚ. W efekcie, w dniu 31.03.2015 r. do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska Pana Michała Kielszni wnieśliśmy monit o nie wyrażenie zgody na wycięcie drzew i krzewów i nowe utwardzone alejki oraz infrastrukturę. Uzasadniliśmy identycznie jak do RDOŚ. Dodatkowo jednak podnieśliśmy, iż nie jest prawdą jakoby na terenie tym nie będą wycinane drzewa i krzewy, ponieważ już oznaczono czerwoną farbą kilkaset drzew do wycięcia. Zaznaczyliśmy też, że RDOŚ w Białymstoku zaopiniował pozytywnie wniosek Prezydenta Białegostoku na tę inwestycję, bowiem nie było w nim wzmianki o wycięciu drzew. W międzyczasie, mieszkańcy Białegostoku powołali Komitet Ratujmy Zwierzyniec i mocno protestowali. W efekcie tego UM dokonał zwrotu, by tylnymi drzwiami przeprowadzić jednak inwestycję i zmienili koncepcję na ... budowę ścieżek rowerowych i pieszych na terenie Lasu Zwierzynieckiego - głównie w miejscu już istniejących. Ta koncepcja miała na celu ponoć ułatwienie komunikacji między białostockimi uczelniami i oznacza jednak wycięcie 560 drzew w ramach gospodarki leśnej, do prowadzenia jakiej zobowiązane jest miasto. Dodatkowo, protest organizacji podpisało 2 tysiące mieszkańców. W dniu 20.04.2015 r. od GDOŚ otrzymaliśmy pismo informujące, iż dla zapewnienia naszych celów statutowych oraz interesu społecznego ochrony jeży,

możemy złożyć wniosek o dopuszczenie PSOJ NASZE JEŻE do udziału w postępowaniu w sprawie wszczętego przez GDOŚ postępowania w sprawie zezwolenia dla UM B-stok na odstępstwo od zakazów na terenie Lasu Zwierzyńskiego - w charakterze strony. W dniu 15.05.2015 r. złożyliśmy do Departamentu Zarządzania Zasobami Przyrody GDOŚ - w oparciu o Art.31 §4 Kodeksu Postępowania Administracyjnego - wniosek o dopuszczenie PSOJ NASZE JEŻE do udziału w w/w postępowaniu na prawach strony w sprawie DZP-WP.6205.20.2015.jb.4. W dniu 21.05.2015 r. od GDOŚ otrzymaliśmy postanowienie o dopuszczeniu PSOJ NASZE JEŻE do udziału w w/w postępowaniu administracyjnym. W dniu 08.06.2015 r. GDOŚ zawiadomiła nas, iż z uwagi na skomplikowany charakter sprawy, przesunięto termin rozpatrzenia sprawy na dzień 15.07.2015 r. W dniu 21.07.2015 r. GDOŚ po przyjęciu wszystkich naszych sugestii, wydała zezwolenie dla Prezydenta Miasta Białegostoku na wykonanie inwestycji alejek w Lasku Zwierzyńskim, ale z zastrzeżeniem spełnienia warunków, że: główna alejka ma mieć 260 m i będzie zwężona do 6 m, stara nawierzchnia alejki będzie wymieniona na naturalną z kruszywa 2-13 mm, nowa ścieżka długości 85 m będzie mieć szerokość 3,0 m o nawierzchni jak główna, obramowania ścieżek będą z drewnianych palisad, wzdłuż ścieżek będą kosze na śmieci i ławki zgodne z już istniejącymi na sąsiednich parkach, tablice i stojaki na rowery będą tylko przy pomniku Skarżyńskiego, kable oświetleniowe będą ułożone w płytkim rowie bez ingerencji w roślinność, oświetlenie ścieżek ma być ze snopem światła ku dołowi z minimalnym rozproszeniem, podczas robót pojazdy będą poruszać się tylko po trasie ścieżek, zaplecze budowlane będzie poza terenem rezerwatu. Zezwolenie jest ważne tylko do dnia 31.12.2015 r.

- Podczas naszej Akcji Renaturyzacji Siedlisk Jeży w Kolonii Porosły i Łyskach k/Białegostoku, po kilku miesiącach okazało się, że jeże rozszerzyły obszar siedlisk na większy. Stwierdziliśmy, iż przechodzą przez szosę nie tylko w wyznaczonej przez nas strefie między dwoma spowalniaczami, ale także 150 m dalej, gdzie są z jednej strony łąki i zabudowania wiejskie oraz nowy sad borówki kanadyjskiej. Kiedy w lipcu 2015 r. w odległości 50 m dalej niż spowalniacz został zabity jeż przez auto, stało się jasne, że musimy rozszerzyć strefę ochronną. Dlatego, niezwłocznie na podstawie: Ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880) i Rozporządzenia Ministra Środowiska z 28.09.2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną, dla zapewnienia ochrony jeży przed przejechaniem przez auta, wystąpiliśmy do Burmistrza Gminy Choroszcz - o pilne zainstalowanie znaków ostrzegawczych „**UWAGA JEŻE!**”. Nie bardzo wierzyliśmy w sukces, gdyż kilka lat wcześniej spotkała nas odmowa RDDKiA w sprawie terenów w miejscowości Dzikie k/Białegostoku. Prezes Jerzy Zembrowski osobiście przekonywał nowego zastępcę burmistrza do znaków drogowych. Została przeprowadzona inspekcja wskazanego terenu oraz oceny dokonała komisja techniczna z udziałem policji, władz gminy, władz naszego stowarzyszenia oraz RDDKiA. W efekcie w dniu 06.08.2015 r. w wyznaczonych przez nas miejscach stanęły pierwsze w tej części Polski znaki drogowe UWAGA JEŻE! Na ten temat był także reportaż w TVP Białystok <http://bialystok.tvp.pl/21232831/14082015-godz1830> <http://bialystok.tvp.pl/21232708/uwaga-jeze>
- W dniu 10 września 2015 r. telewizja Polsat News kręciła materiał filmowy do programu AGROPASJA u naszego Opiekuna Jeży Nr 13 Pani Beaty Woźniackiej w Solcu Kujawskim. Były wywiady, instrukcje postępowania oraz dys-

kretnie podglądanie życia jeży, jako że część z nich już się wybudziła po godzinie 18-tej. Program wyemitowano.

- W dniu 03.04.2015 r. wpłynęła do nas od Zarządu Rodzinnych Ogrodów Działkowych „Wilanów” przy ul. Żelaznej w Tomaszowie Mazowieckim prośba o pomoc w ochronie jeży, które od kilku lat żyją na terenie tych ogrodów. Zagrożeniem dla ich życia ma być planowana za ogrodzeniem inwestycja zbudowania toru motocrossowego. Rozpoznaliśmy problem terenu przyszłej inwestycji, inwentaryzacji siedlisk jeżowych na tym terenie oraz ich zagrożenia. Stwierdziliśmy, że faktycznie na terenie ROD i sąsiednich występują liczne siedliska jeży, co w przypadku budowy toru spowoduje ich zniszczenie i śmierć jeży. Ponadto, podczas eksploatacji toru, dojdzie do płoszenia jeży w dzień śpiących na terenie ROD i sąsiednim - z uwagi na ryk silników motocyklowych podczas użytkowania toru.

W dniu 28.04.2015 r. do Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego Pana Marcina Witko wnieśliśmy odwołanie od decyzji UM w Tomaszowie Mazowieckim w sprawie wydanego zezwolenia na dzierżawę terenu u ujścia rzeki Wolbórki do Pilicy w Tomaszowie Maz. dla SSMMM „Tarip” celem zbudowania tam toru motocrossowego - w oparciu o §6 Statutu Polskiego Stowarzyszenia Ochrony Jeży „Nasze Jeże” oraz zgodnie z Art.44 ust.2 ustawy O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 r. NR 199, poz.1227) na prawach strony. Uzasadniliśmy, iż przedsięwzięcie budowy toru motocrossowego odpowiada zakresowi §3 ust.1 p.56 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 09.11.2004 r. W sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, po, 2573), dla którego jest wymagane sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, bowiem przedsięwzięcie to znajduje się na terenie bezpośrednio przyległym do Rodzinnych Ogrodów Działkowych „Wilanów”, gdzie według naszego rozpoznania oraz użytkowników terenu ROD - stale znajdują się liczne siedliska jeży. Tereny leżące w bezpośrednim sąsiedztwie ROD „Wilanów” z występującymi siedliskami jeży, wymagają specjalnej ochrony. Zaznaczyliśmy, że nie będzie możliwe zastosowanie ekranów akustycznych tłumiących dźwięk, gdyż podczas eksploatacji toru motocrossowego mamy do czynienia z dwoma rodzajami hałasów: fale dźwiękowe rozprzestrzeniające się w powietrzu oraz drgania gruntu wywołane poruszaniem się motocykli i quadów. Jeże są szczególnie wrażliwe na oba rodzaje dźwięków, gdyż słyszą fale dźwiękowe. Wnieśliśmy o wyznaczenie innej lokalizacji zbudowania toru motocrossowego w tej gminie - na terenie leżącym nie bliżej niż 2 km od ROD.

W tym samym dniu wnieśliśmy także do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi o dopuszczenie nas do udziału w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania opinii RDOŚ w Łodzi na dzierżawę terenu u ujścia rzeki Wolbórki do Pilicy w Tomaszowie Maz. dla SSMMM „Tarip” celem zbudowania tam toru motocrossowego i jednocześnie wnieśliśmy o cofnięcie w/w pozytywnej opinii. Od RDOŚ w Łodzi otrzymaliśmy w dniu 18.05.2015 r. otrzymaliśmy odpowiedź informującą o przekazaniu do rozpatrzenia naszego wniosku do Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego - jako władnego do rozpatrzenia naszego wniosku o uchylenie decyzji zezwalającej na inwestycję toru. Od Prezydenta Miasta Tomaszowa Maz. w dniu 25.05.2015 r. otrzymaliśmy wezwanie o doprecyzowanie przedmiotu żądania i

dosłanie naszego statutu i dokumentów rejestracyjnych. Wyjaśniono także, iż wszystkie dokumenty dopuszczenia tej inwestycji były w roku 2013 i wydane były pozytywne opinie zarówno przez RDOŚ, jak i PPIS, zaś naszej organizacji zastrzeżeń wówczas nie było oraz, że termin odwołań upłynął 21.08.2013 r. i nasze odwołanie nie może być rozpatrzone. Z kolei, w dniu 01.07.2015 r. wpłynęło od Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Piotrkowie Trybunalskim pismo zawierające przepisane zdania z pisma prezydenta Tomaszowa Maz. z tymi samymi argumentami.

W dniu 04.08.2015 r. od Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Piotrkowie Trybunalskim wpłynęło jeszcze jedno pismo żądające podania numeru, daty wydania i przedmiotu dotąd wydanych decyzji, które wnioskujemy o cofnięcie. Podkreślono, że odwołania wnosi się w terminie 14 dni od wydania decyzji, a te wydano w roku 2013. Mimo to żądano naszej odpowiedzi w terminie 7 dni, zaś 11.09.2015 r. zawiadomiono, iż nasz wniosek pozostawiono bez rozpoznania. Wiemy, że zarząd ROD stosował także pisma do Ministerstwa Środowiska, do Rady Miasta Tomaszowa Maz. - bez efektów. Z powyższego widać, że litera prawa administracyjnego i terminy odwołań są ważniejsze niż przepisy i rozporządzenia chroniące jeże.

- Specjalny Dyplom Uznania dla członka naszego stowarzyszenia Opiekuna Jeży Nr 3 Pani Elżbiety Skrzypczak z Poznania, bowiem pod jej opieką już 200 jeży od początku uzyskania zezwolenia GDOŚ. Do tej pory 165 jeży zostało przez Panią Elżbietę Skrzypczak uratowanych i zdrowych wróciło już na wolność do środowiska naturalnego. Trzeba podkreślić, że cała działalność Pani Elżbiety jest w 100% bezinteresowna!
- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży NR 13 Pani Beata Woźniacka z Solca Kujawskiego - w dniu 09.10.2015 r. zgodnie z naszym statutowym celem działania przeprowadziła prelekcję edukacyjną o życiu, zagrożeniach i ochronie czynnej jeży w Punkcie Przedszkolnym PRZEDSZKOLANDIA w Bydgoszczy. Celem spotkania było poszerzenie wiedzy dzieci na temat jeży - będących pod ścisłą ochroną. Dzieci dowiedziały się, że tym sympatycznym zwierzętom grozi wyginięcie, a jedynym sposobem uratowania jest czynna pomoc ludzi. Dowiedziały się też jak postępować w przypadku spotkania jeży i gdzie szukać dodatkowej pomocy. Udział wzięło 19 dzieci.
- W dniu 11.10.2015 r. na terenie przychodni ARKA zorganizowany był piknik dla mieszkańców miasta Nysa. Współorganizatorami pikniku było Nyskie Pogotowie Opiekuńczo-Adopcyjne ŁAPA Stowarzyszenie (obchody 2-lecia działalności) oraz Przychodnia Weterynaryjna ARKA Sp. z o.o. (obchody pierwszego roku działalności). Lekarz weterynarii Robert Ratajski z Przychodni ARKA z powodzeniem ratuje jeże pod naszym patronatem już od ponad 6-ciu lat. Udział wzięła także członkini naszego stowarzyszenia i Opiekun Jeży Nr 14 Pani Elżbieta Jurczyk z Nysy. Patronat medialny objęło Radio Nysa, Regionalna Telewizja Opolska (kablówka) oraz Technikum Weterynaryjne z Nysy. Podczas pikniku odbyła się przypadkowa akcja ratowania życia malutkiego jeża. Był dramatyczny moment, gdy serce jeża przestało pracować na kilka sekund. Cała ekipa filmowa telewizji zamarła, zrobiło się cicho jak makiem zasiał, a doktor Ratajski pędem atropinę podał w zastrzyku. Po chwili doktor się uśmiechnął osłuchując maleństwo, bo jeżatko zaczęło oddychać. Wszyscy się rozplakali ze wzruszenia jak dzieciaki. Jeżatko zostało przywiezione podczas pikniku, było w hipotermii i cały dramat powstał w trakcie wychodzenia z hi-

potermii i serce języka nie wytrzymało. Dobrze, że doktor tak szybko zareagował, dzięki czemu jeżyńka żyje.

- Specjalny Dyplom Uznania dla członka naszego stowarzyszenia Opiekuna Jeży Nr 13 Pani Beaty Woźniackiej z Solca Kujawskiego, bowiem pod jej opieką już 200 jeży od początku uzyskania zezwolenia GDOŚ. Do tej pory 163 jeże zostały przez Panią Beatę Woźniacką uratowane i zdrowe wróciły na wolność do środowiska naturalnego, zaś 37 jeży nie udało się uratować. Aktualnie przez zimę przebywa u Pani Beaty 37 jeży - czekając na wiosnę. Trzeba podkreślić, że cała działalność Pani Beaty jest w 100% bezinteresowna!
- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży NR 13 Pani Beata Woźniacka z Solca Kujawskiego - w dniu 23.10.2015 r. zgodnie z naszym statutowym celem działania przeprowadziła prelekcję edukacyjną o życiu, zagrożeniach i ochronie czynnej jeży w Przedszkolu Nr 6 w Bydgoszczy. Celem spotkania było poszerzenie wiedzy dzieci na temat jeży - będących pod ścisłą ochroną. Dzieci dowiedziały się, że tym sympatycznym zwierzętom grozi wyginiecie, a jedynym sposobem uratowania jest czynna pomoc ludzi. Dowiedziały się też jak postępować w przypadku spotkania jeży i gdzie szukać dodatkowej pomocy. Udział wzięło 20 dzieci.
- W dniu 20.10.2015 r. otrzymaliśmy od Pani Marioli Stopczyńskiej informację, iż w związku z rozbiórką przez ich firmę budynku TORBYD w Bydgoszczy i wystąpieniem na posesji jeży, mają obowiązek wg RDOŚ usunięcia bezpiecznego siedlisk jeży. Zwrócono się o instrukcje postępowania. Przesłaliśmy instrukcję rozpoznania obiektu przeznaczonego do rozbiórki i jego otoczenia, zorganizowania akcji przemieszczania jeży i kontroli nowych siedlisk jeży. Dwa dni później, dodatkowo wykonawca zwrócił się o opracowanie ekspertyzy uzasadniającej konieczność przemieszczenia jeży z otoczenia terenu rozbiórki na tereny nowe - szczególnie przygotowane dla gatunku jeża - zgodnie z wytycznymi RDOŚ w Bydgoszczy. Ekspertyzę wykonała w dniu 26.10.2015 r. Beata Woźniacka - nasz Opiekun Jeży Nr 13 w Solcu Kujawskim.
- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży NR 13 Pani Beata Woźniacka z Solca Kujawskiego w dniu 06.11.2015 r. - zgodnie z naszym statutowym celem działania przeprowadziła prelekcję edukacyjną o życiu, zagrożeniach i ochronie czynnej jeży w Przedszkolu BUZIACZEK przy ul. Modrakowej 55 w Bydgoszczy. Celem spotkania było poszerzenie wiedzy dzieci na temat jeży - będących pod ścisłą ochroną. Dzieci dowiedziały się, że tym sympatycznym zwierzętom grozi wyginiecie, a jedynym sposobem uratowania jest czynna pomoc ludzi. Dowiedziały się też jak postępować w przypadku spotkania jeży i gdzie szukać dodatkowej pomocy. Udział wzięło 22 dzieci.
- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży NR 13 Pani Beata Woźniacka z Solca Kujawskiego w dniu 13.11.2015 r. - zgodnie z naszym statutowym celem działania przeprowadziła prelekcję edukacyjną o życiu, zagrożeniach i ochronie czynnej jeży w Szkole Podstawowej Nr 56 w Bydgoszczy. Celem spotkania było poszerzenie wiedzy dzieci na temat jeży - będących pod ścisłą ochroną. Uczniowie dowiedzieli się, że tym sympatycznym zwierzętom grozi wyginiecie, a jedynym sposobem uratowania jest czynna pomoc ludzi. Dowiedziały się też jak postępować w przypadku spotkania jeży i gdzie szukać dodatkowej pomocy. Udział wzięło 29 uczniów.

- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży NR 13 Pani Beata Woźniacka z Solca Kujawskiego w dniu 20.11.2015 r. - zgodnie z naszym statutowym celem działania przeprowadziła prelekcję edukacyjną o życiu, zagrożeniach i ochronie czynnej jeży w Integracyjnej Szkole Podstawowej Nr 12 w Bydgoszczy. Celem spotkania było poszerzenie wiedzy dzieci na temat jeży - będących pod ścisłą ochroną. Uczniowie dowiedzieli się, że tym sympatycznym zwierzętom grozi wyginięcie, a jedynym sposobem uratowania jest czynna pomoc ludzi. Dowiedziały się też jak postępować w przypadku spotkania jeży i gdzie szukać dodatkowej pomocy. Udział wzięło 28 uczniów.
- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży NR 13 Pani Beata Woźniacka z Solca Kujawskiego w dniu 27.11.2015 r. - zgodnie z naszym statutowym celem działania przeprowadziła prelekcję edukacyjną o życiu, zagrożeniach i ochronie czynnej jeży w Przedszkolu Publicznym PROMYCZEK w Solcu Kujawskim. Celem spotkania było poszerzenie wiedzy dzieci na temat jeży - będących pod ścisłą ochroną. Dzieci dowiedziały się, że tym sympatycznym zwierzętom grozi wyginięcie, a jedynym sposobem uratowania jest czynna pomoc ludzi. Dowiedziały się też jak postępować w przypadku spotkania jeży i gdzie szukać dodatkowej pomocy. Udział wzięło 43 uczniów.
- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży NR 13 Pani Beata Woźniacka z Solca Kujawskiego w dniu 27.11.2015 r. - zgodnie z naszym statutowym celem działania przeprowadziła prelekcję edukacyjną o życiu, zagrożeniach i ochronie czynnej jeży w Szkole Podstawowej w Osielsku. Celem spotkania było poszerzenie wiedzy dzieci na temat jeży - będących pod ścisłą ochroną. Uczniowie dowiedzieli się, że tym sympatycznym zwierzętom grozi wyginięcie, a jedynym sposobem uratowania jest czynna pomoc ludzi. Dowiedziały się też jak postępować w przypadku spotkania jeży i gdzie szukać dodatkowej pomocy. Udział wzięło 19 uczniów.
- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży NR 30 Pani Agnieszka Georgiczuk z Zielonej Góry w dniu 03.12.2015 r. - zgodnie z naszym statutowym celem działania przeprowadziła prelekcję edukacyjną o życiu, zagrożeniach i ochronie czynnej jeży w Liceum Ogólnokształcącym nr 5 w Zielonej Górze. Celem spotkania było poszerzenie wiedzy uczniów na temat jeży - będących pod ścisłą ochroną. Uczniowie dowiedzieli się, że tym sympatycznym zwierzętom grozi wyginięcie, a jedynym sposobem uratowania jest czynna pomoc ludzi. Dowiedziały się też jak postępować w przypadku spotkania jeży i gdzie szukać dodatkowej pomocy. Prelekcją objęta była klasa 1 (biomedyczna) - łącznie 20 uczniów. Uczniowie entuzjastycznie odebrali prelekcję, żywo reagowali na poruszane tematy i zadawali wiele pytań.
- W dniu 24.11.2015 r. otrzymaliśmy list od mieszkanki Gdańska informujący, że w sąsiedztwie ul. Nieborowskiej 32 jest łąka, na której zaczyna się inwestycja budowlana. Wiosną i latem codziennie obserwuje się liczne osobniki jeży, zamieszkujące okolicę. Na łące znajdują się również sterty ściętych krzewów i gałęzi drzew, poprzerastane trawą, które stanowią dobre schronienie na czas zimy dla jeży. Ciężarówki już przywożą piasek i miały logo firmy GedBud. Po zapoznaniu się z sytuacją na przedmiotowym terenie, w dniu 25.11.2015 r. do firmy GedBud z Pruszcza Gdańskiego, w oparciu o §6 Statutu Polskiego Stowarzyszenia Ochrony Jeży „Nasze Jeże” oraz zgodnie z Art.44 ust.2 ustawy O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.

U. 2008 r. NR 199, poz.1227) - wysłaliśmy wezwanie do natychmiastowego wstrzymania robót budowlanych. Uzasadniliśmy, że przedsięwzięcie budowlane znajduje się na terenie, gdzie według naszego rozpoznania oraz okolicznych mieszkańców znajdują się liczne siedliska jeży. Poinformowaliśmy, iż jeże objęte są ochroną ścisłą, a stosownie do §6 p. 4, 5, 11 i 13 - Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. z 2004 r. Nr 220, poz. 2237) - zabrania się: niszczenia siedlisk i ostoi jeży; niszczenia gniazd zimowisk i innych schronień jeży; płoszenia i niepokojenia jeży; przemieszczania jeży z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca bez zezwolenia. Roboty budowlane i poruszanie się sprzętu budowlanego i ludzi zniszczą siedliska i zabiją jeże będące obecnie w stanie snu zimowego na tej działce. Wznowienie prac będzie możliwe pod koniec miesiąca maja 2016 r., kiedy jeże zakończą hibernację oraz gdy przeprowadzimy akcję odłowienia jeży z tego terenu i przemieszczenia ich na teren bezpieczny w uzgodnieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Gdańsku. Powiadomiliśmy także RDOŚ w Gdańsku w tej sprawie.

W dniu 01.12.2015 r. w tej sprawie skontaktowała się z nami Pani Elżbieta Klimaszewska - Kierownik Oddziału Krajowych Form Ochrony Przyrody z Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku z informacją, że na 3 grudnia została ustalona inspekcja komisyjna tego terenu z udziałem inwestora, wykonawcy i RDOŚ pod kątem możliwości istnienia tam siedlisk jeży. W efekcie, inwestor otrzymał powiadomienie, że nie może podejmować, żadnych działań na tym terenie bez zgody RDOŚ Gdańsk oraz że po zakończeniu okresu hibernacji przez jeże, inwestor zobowiązany jest, przy udziale osób znających gatunek, odłowić jeże przed rozpoczęciem prac budowlanych.

- Członek naszego stowarzyszenia i jednocześnie Opiekun Jeży NR 30 Pani Agnieszka Georgiczuk z Zielonej Góry w dniu 07.12.2015 r. - zgodnie z naszym statutowym celem działania przeprowadziła prelekcję edukacyjną o życiu, zagrożeniach i ochronie czynnej jeży w Liceum Ogólnokształcącym nr 1 w Zielonej Górze. Celem spotkania było poszerzenie wiedzy uczniów na temat jeży - będących pod ścisłą ochroną. Uczniowie dowiedzieli się, że tym sympatycznym zwierzętom grozi wyginięcie, a jedynym sposobem uratowania jest czynna pomoc ludzi. Dowiedziały się też jak postępować w przypadku spotkania jeży i gdzie szukać dodatkowej pomocy. Prelekcją objęta była klasa 2 - łącznie 20 uczniów. Uczniowie entuzjastycznie odebrali prelekcję, żywo reagowali na poruszane tematy i zadawali wiele pytań. Prelekcję filmowała także TVP Gorzów Wielkopolski, po czym zamieszczono reportaż [TVP Gorzów Wlkp. teleexpres](#)
- Od kilku lat, bardzo udanie i owocnie nasza Opiekun Jeży Nr 13 Pani Beata Woźniacka z Solca Kujawskiego współpracuje z Nadleśnictwem Solec Kujawski - szczególnie z Nadleśniczym Jakubem Siedleckim. Nadleśnictwo dla naszych celów tj. urządzenia hibernatori dla jeży, przygotowało i wyremontowało pomieszczenia w Leśniczówce Jezierce, a potem zbudowało dla nas 6 hibernatorów drewnianej konstrukcji. Ponadto, Nadleśnictwo w roku 2015 udostępniło nam miejsca wystawowe w czasie festynów miejskich w Solcu Kujawskim, na które przekazało nam materiały reklamowo-edukacyjne na loterię jeżową. Dodatkowo, przekazało nam kolejnych 6 hibernatorów dla jeży w dniu 02.10.2015 r.

- Siłami Ośrodka Rehabilitacji Zwierząt (OJ-06) w Bielsku Białej prowadzonego przez Sławomira Łyczko oraz siłami naszych Opiekunów Jeży, w ciągu 12 miesięcy 2015 roku przyjęliśmy do opieki i rehabilitacji **299** jeży wymagających pomocy - w różnym wieku i różnym stanie zdrowia (osierocone noworodki, osierocone oseski, chore, ranne, osłabione, niedożywione, wyziębione i o zbyt małej wadze do przeżycia zimą). Razem z przetrzymywanymi u nas przez zimę jeżami, łącznie prowadziliśmy opiekę nad **501** jeżami. Z tego **345** jeży przywróciliśmy do środowiska naturalnego, zaś **136** jeże pozostały w dalszej naszej opiece na okres zimy 2015/2016 do wypuszczenia do środowiska naturalnego wiosną 2016 r. Niestety, **20** jeży nie udało się uratować - mimo leczenia przez lekarzy weterynarii.
- W miarę jak wpływają do nas składki członkowskie oraz darowizny, refundujemy wydatki Ośrodków Rehabilitacji Zwierząt w całej Polsce (zajmujące się rehabilitacją jeży) oraz zalegalizowanych przez GDOŚ Opiekunów Jeży PSOJ NASZE JEŻE. Zrefundowaliśmy zakupy leków, karm, odżywek i niezbędnych środków utrzymania czystości na łączną kwotę **15.740,79** zł, w tym opłaciliśmy usługi weterynaryjne niezbędne przy leczeniu rannych, chorych lub osłabionych jeży na kwotę **2.254,00** zł.
- Realizując jeden z naszych celów statutowych, tj. edukację społeczeństwa w zakresie rozpoznawania, reagowania i sposobów ochrony jeży, utrzymujemy internetową stronę www.naszejeze.org, gdzie zamieszczamy m.in. porady o życiu, ochronie i żywieniu jeży, a także przepisy prawne w tym zakresie - wraz z opisem poprawnych zachowań wobec napotkanych jeży oraz udzielamy porad społeczeństwu na temat czynnej pomocy i ochrony jeży.
- Przez cały rok 2015 prowadziliśmy całodobowe Pogotowie Jeżowe - świadczące porady telefoniczne oraz przez e-mail dla społeczeństwa z terenu całego kraju - realizowane przez członka naszego stowarzyszenia Pana Jerzego Garę z Kłodzka. W ramach Pogotowia Jeżowego udzielono 655 porad dotyczących ratowania napotkanych przez społeczeństwo jeży przed śmiercią lub kalectwem. Dodatkowo Zarząd i Opiekunowie Jeży PSOJ NASZE JEŻE konsultowali 133 przypadki jeży wymagających pomocy telefonicznie oraz e-mailowo.
- W lipcu 2015 zablokowaliśmy kolejną sprzedaż jeża wschodnioeuropejskiego oferowanego na portalu Allegro.
- Wspólnie ze Stowarzyszeniem na rzecz Ekorozwoju Agro-Group z Białegostoku przy udziale Stowarzyszenia EKOSKOP z Rzeszowa, Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej z Płocka, Fundacji Ekorozwoju z Wrocławia oraz Fundacji Ekologicznej ARKA z Bielsko-Białej - realizowaliśmy 2-letni projekt „Kampania edukacyjna JEŻ SWÓJ ZWIERZ” finansowany z Funduszu Norweskiego - celem edukacji społeczeństwa w zakresie czynnej ochrony jeży na terenie całej Polski.
- W ciągu roku 2015 udzieliliśmy odpowiedzi e-mailowych i listownych na 198 zapytań od instytucji, szkół, urzędów, organizacji, a także organów ścigania w sprawie ścisłej ochrony jeży oraz postępowania wobec napotkanych jeży i przepisów prawnych z tym związanych.

6. Działalność gospodarcza Stowarzyszenia:

Stowarzyszenie nie prowadziło działalności gospodarczej.

7. Źródła finansowania Stowarzyszenia:

Źródłem pozyskiwania finansów na działalność statutową były: składki członkowskie (4.200 zł), darowizny od osób fizycznych (6.996,33 zł), darowizny w ramach 1% od podatku osób fizycznych 16.147,70 zł oraz nadwyżka przychodów nad kosztami z 2014 r. (6.482,31 zł).

8. Środki ze źródeł publicznych (w tym z budżetu państwa lub gminy):

Nie było środków ze źródeł publicznych.

9. Poniesione koszty na działalność statutową:

- Na realizację celów statutowych: 20.865,89 zł
- Na administrację: 5.125,10 zł (z tego wymagana prawem konieczność prowadzenia księgowości pełnej - obsługa rachunkowa zewnętrzna 4.428,00 zł),
- Prowizje za przelewy bankowe: 697,10 zł.

10. Osoby zatrudnione:

Zatrudnionych osób nie było, a Zarząd i Komisja Rewizyjna pracują społecznie.

11. Wydatki na wynagrodzenia z umów-zleceń i inne:

Zleceń nie było. Utrzymanie domeny internetowej 73,80 zł, usługi transportowe za zakup materiałów 208,00 zł.

12. Udzielone pożyczki, gwarancje i poręczenia:

Nie udzielano pożyczek, gwarancji ani poręczeń.

13. Lokaty bankowe:

Brak.

14. Nabyte obligacje, nieruchomości lub akcje:

Brak.

15. Nabyte środki trwale:

Brak.

16. Działalność zlecona przez podmioty państwowe i samorządowe:

Brak.

17. Ciążące zobowiązania podatkowe i ZUS:

Nie ma zobowiązań.

data sporządzenia: 15.04.2016 r.

Zarząd:
Jerzy Zembrowski - Prezes

Irena Zembrowska - Wiceprezes

Krystyna Osiennik - Skarbnik
